

УДК 347.121.2

Галина Миронова,

кандидат філософських наук,

старший науковий співробітник, НДІ приватного права та підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРИВАТНОПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Предметом статті є особливості приватноправового регулювання правовідносин у сфері надання медичної допомоги. Автором розглядаються такі аспекти теми: проблема віднесення особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги до предмету цивільного права, підстави виникнення цивільного правовідношення з надання медичної допомоги.

Ключові слова: правовідносини з надання медичної допомоги, особисті немайнові відносини, суб'єктивне цивільне право на медичну допомогу.

Розвиток приватного права та цивільного законодавства України відбувається відповідно до загальної соціальної тенденції повернення до гуманістичних цінностей, якими є правове забезпечення суверенітету особи, розширення прав учасників договірних відносин, юридичні гарантії можливості здійснювати свої права тощо. Правовий зміст цієї тенденції, за словами С. С. Алексєєва, полягає в тому, що «...юридично піднесені права людини вчинили найпотужніший вплив на предмет цивільних законів — на людину, її статус та можливості — та на силу приватноправових засад, що містяться в цивільних законах» [1].

Права людини називають сьогодні і найвищими соціальними цінностями, і універсальними критеріями виміру статусу людини, і епіцентром демократичності суспільства тощо. Проте для того щоб вони не залишилися лише моральними ідеологемами, необхідні адекватні потребам часу теоретичні конструкції, як і свіжі практичні рішення. Важливу роль у цьому процесі має відіграти цивільне право як право приватне. Зокрема одним із напрямів такої роботи має стати розроблення та впровадження на основі реалізації конституційних принципів та положень системи цивільно-правових засобів здійснення, охорони та захисту особистих немайнових прав людини. Особливу увагу привертають на цьому тлі теоретичні питання змісту особистих немайнових прав, що забезпечують при-

родне існування людини, від якості вирішення яких залежить ефективність правореалізації в сфері здійснення медичної діяльності.

Тому предметом даної розвідки обрано окремі аспекти та особливості приватноправового регулювання особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги. Автор із задоволенням приєднується до групи вітчизняних вчених-цивілістів, які цілеспрямовано роблять вагомий внесок у дослідження проблем природи та особливостей цивільно-правового регулювання особистих немайнових відносин (Н. Кузнєцова, О. Кохановська, Є. Харитонов, О. Харитонova, О. Посикалюк) та особистих немайнових відносин і прав, що забезпечують природне існування фізичної особи (Р. Майданик, Р. Стефанчук, О. Пунда). На розвиток здобутих даними науковцями наукових положень автор досліджує фундаментальну науково-практичну проблему методологічних засад цивільно-правового регулювання правовідносин з надання медичної допомоги. Окремі результати дослідження пропонуються в даній статті.

Особливості приватноправового регулювання особистих немайнових відносин

Приватне право володіє власною методологією та спеціальним арсеналом засобів, які об'єднуються на підставі спільного предмета та методу впливу на

суспільні відносини. На думку Є. О. Харитонова, приватне право «може бути визначено як сукупність юридичної доктрини, правил і норм, що стосуються визначення статусу і захисту інтересів окремих осіб, які не є фігурантами держави, не знаходяться у відносинах влади і підпорядкованості один одному, рівноправно і вільно, на основі диспозитивного методу правового регулювання встановлюють для себе права і обов'язки у відносинах, що виникають за їхньою ініціативою [2].

Отже, приватне право як одна із важливих складових правового порядку будь-якої цивілізованої країни покликане врегулювати правовідносини приватних осіб як майнового, так й немайнового характеру методом координації ініціативної діяльності юридично рівних учасників, які вступають у різноманітні суспільні відносини з метою реалізації приватного інтересу та на підставі взаємокорисних домовленостей або визначених у законі зобов'язань. Підвалинами та рушійними силами таких відносин виступають приватні інтереси, які мають на меті реалізацію користі для окремих осіб. Оскільки приватноправові взаємодії виникають з волі учасників, тож суб'єкти ініціативно, самостійно, власним волевим рішенням визначають характер, зміст та межі своїх взаємовідносин. Роль приватного права полягає у правовому визначенні статусу приватної особи, забезпеченні її прав та законних інтересів.

Основним кодифікованим правовим актом України, в якому послідовно реалізовано парадигму, методологію та методику приватноправового регулювання, є Цивільний кодекс. А. С. Довгерт доречно називає Цивільний кодекс України «кодексом громадянського суспільства», або «кодексом приватного життя», оскільки саме цей Кодекс «має забезпечити нормальне функціонування і розвиток громадянського суспільства, тобто самостійної, незалежної від держави системи відносин між юридично вільними і рівноправними партнерами в усіх сферах життя» [3].

Всі характерні ознаки та спеціальні принципи приватного права знаходять своє логічне втілення у системі та методиці цивільного права. Адже «цивільне право... найбільш яскраво відображує в своїх правилах приватноправове регулювання із властивими для нього початками

юридичної рівності та самостійності учасників відносин, недоторканності їхнього майна (приватної власності), свободи договорів, заборони свавільного втручання публічної влади у приватні справи, незалежного судового та захисту порушених прав та інтересів» [4]. Відтак **роль цивільного права** полягає в створенні правових умов для організації повсякденних майнових та немайнових взаємовідносин між членами суспільства за допомогою власного інструментарію — доктрини, інститутів та спеціальних засобів правового впливу.

У концепції нового законодавства незалежної України взято за основу принципово нові акценти стосовно приналежності фундаментальних цінностей життя, здоров'я, честі, гідності, в першу чергу, до особистого інтересу та сфери особистого розпорядження особи. Саме тому відносини, в основі яких лежать ці невіддільні від особистості блага, вітчизняний законодавець цілком доречно відносить до групи особистих немайнових, які найбільш повноцінно можуть регулюватися, охоронятися та захищатися за допомогою цивільно-правового інструментарію, в основі якого лежать принципи вільного волевиявлення учасників правовідносин та метод диспозитивності правового регулювання. З цієї причини в структурі новітнього цивільного законодавства України особисті немайнові відносини посідають належне їм пріоритетне місце. За словами З. Ромовської, «така зміна пріоритетів не означає пониження ролі майнових відносин у житті окремої людини та суспільства загалом. Однак незаперечним є те, що відносини та правові норми, які сприяють фізичному та духовному формуванню людини, повинні передувати відносинам та правовим нормам, котрі формують її як власника, як підприємця чи як сторону у договорі» [5].

У статті 1 Цивільного кодексу України встановлюється норма, згідно з якою «цивільним законодавством регулюються особисті немайнові та майнові відносини, засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників». Як видно, український законодавець відносить особисті немайнові відносини до цивільних та однозначно виділяє їх як самостійний елемент предмета цивільно-правового регулювання, не залежного від зв'язку із

майновими відносинами. Віднесення особистих немайнових відносин до юрисдикції цивільного права не завжди було очевидним. Проте на сьогодні майже не залишилося вагань з цього приводу. Важливою умовою віднесення особистих немайнових відносин до сфери цивільно-правового регулювання поважні експерти називають їхній приватноправовий характер як правовідносин, що виникають між суб'єктами приватного права на засадах юридичної рівності та вільного волевиявлення.

Особисті немайнові відносини, що регулюються цивільним правом України, виникають з приводу немайнових (нематеріальних) благ та характеризуються відсутністю майнового інтересу та спрямованістю на об'єкти (блага), які невіддільні від людської особистості. Термін «немайнові відносини» застосовується до величезної кількості особистих взаємовідносин, перелік яких є завжди відкритим. Оскільки змістовна характеристика таких відносин є невичерпною, в праві та законодавстві такі відносини об'єднуються та визначаються через спільність двох ознак: а) виключно особистий характер та б) відсутність зв'язку з економічним оборотом.

Особисті немайнові відносини регулюються цивільним правом властивим йому методом, включаючи регламентацію, охорону та захист. Правовідносини, що виникають у зв'язку з наданням медичної допомоги, віднесені ЦКУ до групи особистих немайнових відносин, що регулюються нормами Глави 21. Така позиція є в цілому значною перевагою вітчизняної правової культури, та для її підтвердження існують переконливі доктринальні обґрунтування.

Підстави віднесення правовідносин з надання медичної допомоги до предмета цивільного права

На підтвердження підставності віднесення правовідносини з надання медичної допомоги до предмета цивільно-правового регулювання першорядного значення набуває доктринальне бачення правової природи та суті даних відносин та благ, з приводу яких вони виникають.

Не є новиною той факт, що сфера індивідуальної життєдіяльності, яка становить суто інтимну сторону життя людини та як така знаходиться поза межа-

ми правового впливу в сучасних умовах, суттєво звужується, наближаючись до мінімальної межі, тож все в більшому обсязі набуває статусу суспільного правового відношення, а тому, звичайно, потребує правового впливу: регулювання, охорони, захисту юридичними засобами, сила яких забезпечується авторитетом державного примусу. Тому свобода в сфері особистих немайнових відносин все більше контролюється суспільством, що, зокрема, проявляється в правовому сенсі «в формі юридичного визнання приналежних кожній фізичній особі невідчужуваних немайнових благ та свободи визначати свою поведінку в індивідуальній життєдіяльності на власний розсуд» [6]. Те саме стосується й особистих немайнових правовідносин у сфері надання медичної допомоги.

Перш за все, особисті немайнові відносини з надання медичної допомоги регулюються та захищаються цивільним правом тому, що в їх основі лежать нематеріальні невідчужувані блага особистості — життя, здоров'я, гідність, цілісність, недоторканність. Вказані та однопорядкові до них блага становлять виключний інтерес особистості і тільки як такі регулюються, охороняються та захищаються суспільством і державою. Така точка зору, попри свою очевидність, не завжди мала пріоритетність. Як відомо, життя та здоров'я зовсім нещодавно у суспільстві «розвиненого соціалізму» мали переважно державний і суспільний інтерес, внаслідок чого відносини з приводу охорони здоров'я та надання медичної допомоги регулювалися виключно нормами публічного, адміністративного права. Особистісний (приватноправовий) аспект заповнювався нормами медичної етики.

Визначення особистих немайнових відносин на сьогодні є доктринально застосовним і для відносин з надання медичної допомоги, отже можна говорити про приватноправовий характер даних особистих немайнових відносин, що включає їх до предмета цивільно-правового регулювання. Всі охарактеризовані ознаки особистих немайнових відносин властиві і для відносин з приводу надання медичної допомоги. Ці відносини мають (а) приватноправовий характер; (б) складаються стосовно закріплення, використання, охорони та захисту особистих немайнових благ — життя, здо-

ров'я, гідності, недоторканності, фізичної та психічної цілісності; (в) спрямовані на забезпечення приватного немайнового інтересу, який полягає у збереженні, підтриманні, відновленні здоров'я, охороні та захисті гідності, недоторканності тощо; (г) ґрунтуються на засадах юридичної рівності та автономії волі та волевиявлення учасників — лікарів та пацієнтів; (д) мають абсолютний характер, зокрема мають визначене у Конституції України коло підстав для обмеження; (е) позбавлені економічного (майнового або грошового) змісту. Цілом доречно законодавець включив ці відносини до предмета регулювання цивільного права та, зокрема, до структури Цивільного кодексу України.

Підстави виникнення цивільного правовідношення в сфері надання медичної допомоги

Цивільне правовідношення виникає на підставі визначених законом юридичних фактів та цивільно-правових правочинів. Зокрема такими підставами можуть бути: вільне волевиявлення сторін, судові рішення, недоговірні зобов'язання.

Оскільки основною кваліфікуючою ознакою цивільного правовідношення є взаємна добровільна воля юридично рівних та самостійних у розпорядженні своїми майновими та немайновими ресурсами сторін, то саме вільне волевиявлення осіб є найбільш поширеною підставою для виникнення цивільного правовідношення в сфері надання медичної допомоги. Волевиявлення фізичної особи (пацієнта), що володіє необхідним обсягом правосуб'єктності, визнається в цивільному законодавстві України ключовим елементом правовідношення з надання медичної допомоги. Фізична особа, починаючи з віку 14 років, має право на звернення до медичного закладу, вибір лікаря та вибір методів лікування відповідно до рекомендацій лікаря.

Але правовідносини з надання медичної допомоги, за чинним законодавством, можуть виникати як за наявності волевиявлення пацієнта, так й незалежно від його волі. Особливістю законних підстав для надання медичної допомоги в Україні є те, що вона може надаватися за наявності волі, за відсутності волі та всупереч волі пацієнта. У Цивільному кодексі України воля пацієнта, що воло-

діє відповідним обсягом прав та дієздатністю, має виключне значення. Перш за все, йдеться про цивільно-правове регулювання надання пацієнтом згоди на медичне втручання або відмови від нього. Крім того, воля пацієнта може виражатися у здійсненні ним законних правочинів у сфері надання медичної допомоги. Такими законними в Україні правочинами є двосторонні: договір про надання медичної допомоги (надання медичних послуг), договір про представництво пацієнта та односторонні, зокрема: видача довіреності на представництво інтересів пацієнта перед третіми особами та ін.

Порядок прийняття рішень щодо надання медичної допомоги пацієнту за відсутності волі та волевиявлення визначаються: ст. 284 Цивільного кодексу України, ст. 43 Основ законодавства України з охорони здоров'я, ст. 6 Закону України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини».

Особливою підставою для виникнення правовідносин з надання медичної допомоги відіграє судові рішення. В практиці деяких країн напрацьовано юридичний механізм надання медичної допомоги за відсутності або всупереч волі хворого із дозволу судів. Так, судовий механізм застосовується за специфічних обставин відмови від медичного втручання пацієнтом, що має необхідний обсяг правоздатності та дієздатності. В деяких випадках рішення суду стало підставою для виникнення правовідносин з надання медичної допомоги за відсутності або всупереч волі пацієнта або законних представників, але в інтересі хворих або з метою запобігання шкоді для життя та здоров'я.

Наприклад, у випадку з М. В. Місс госпіталь звернувся до суду за дозволом провести операцію кесаревого розтину. Суддя першої інстанції (пізно ввечері) та апеляційний суд (пізно вночі) винесли рішення та дозволили проведення термінової операції кесаревого розтину без згоди жінки в її інтересі та в інтересі плоду. Апеляційний суд мотивував законність рішення такими аргументами: жінка мала тимчасову втрату дієздатності внаслідок сукупності факторів — нервового шоку, страху, болі та дії ліків. Одночасно судом було дозволено застосування розумної сили до жінки з метою лікування (Re M.B. (Medical Treatment) Court of Appeal: Butler-Sloss, Saville and Ward L. JJ.;[1997] 2 F.L.R. 426.).

Це нова категорія справ, яким притаманні зовсім інакші форми позовів, процедури та рішень (актів), які ще не відомі вітчизняній практиці. В Україні у зв'язку з обставинами відмови від медичної допомоги, коли така відмова може призвести до важких для хворого наслідків, не передбачено можливість для лікувального закладу звернутися до суду. В реаліях нашого життя, за умови категоричної відмови пацієнта останнього або відпускають, або примусово лікують. Обидва варіанти подій часто відбуваються із серйозними порушеннями як особистих немайнових прав пацієнта, так й чинного законодавства.

Правовідносини з надання медичної допомоги пацієнту всупереч його волі виходять за межі цивільного регулювання, оскільки підставами для їх виникнення є норми публічного права. Так, підставами для виникнення зобов'язання з надання медичної допомоги всупереч волі пацієнта можуть бути рішення суду про примусову госпіталізацію (примусове годування), адміністративний акт про ізоляцію хворого. Порядок прийняття рішень про надання медичної допомоги всупереч волі пацієнта щодо осіб, які страждають на захворювання, що становлять небезпеку для оточуючих, визначається нормами спеціального законодавства.

Також підставами для виникнення правовідношення з надання медичної допомоги можуть бути недовірні зобов'язання, зокрема, вчинення дії в інтересах іншої особи без її доручення. Такі недовірні зобов'язання можуть стосуватися вчинення медичною установою визначених дій, конкретних заходів медичного характеру: лікувальних, діагностичних процедур, медичного втручання з метою запобігання або усунення небезпеки для життя фізичної особи, за відсутності волевиявлення такої особи або її законних представників. В Україні інститут вчинення дії в інтересах іншої особи без її доручення врегульовано тільки в аспекті захисту майнового інтересу (глава 79 Цивільного кодексу України).

Цивільно-правове регулювання особистих немайнових відносин

Цивільно-правове регулювання особистих немайнових відносин в Україні здійснюється у трьох формах: 1) юридич-

ного визнання прав та свобод особи на немайнові невідчужувані блага (життя, здоров'я, гідність, честь, ім'я, недоторканність тощо); 2) охорони правовими засобами даних благ від протиправних посягань з боку інших осіб; 3) цивільно-правового захисту. Отже, функціями цивільного права в даній сфері є регулятивна та охоронна, що спрямовані як «на підтримку немайнового статусу добросовісних суб'єктів» [7], так і недопущенні порушення їх прав та інтересів. Ці функції реалізуються, зокрема, шляхом надання прав, поновлення порушених прав та компенсаційних санкцій.

Важливе доктринальне значення для регулювання даних відносин мають вихідні засадничі положення, що стосуються особливостей цивільно-правового предмета та методу в проєкції на сферу медичної діяльності. Так, серед загальних засад цивільного законодавства України, що перелічені у ст. 3 Цивільного кодексу України, чільне місце посідають принципи неприпустимості свавільного втручання у сферу особистого життя людини та свободи договору. Це означає, що українська держава визнає сферу особистого життя та вільне волевиявлення людини фундаментом правового порядку країни та елементом правового регулювання цивільних правовідносин. Загальні засади цивільного законодавства є також основою для концепції прав фізичної особи у правовідносинах з приводу медичного втручання. В системі приватноправової охорони права на медичну допомогу ці принципи загалом утворюють концепцію автономії пацієнта, за якою першорядного значення набуває право людини обирати способи медичного втручання в її організм, забороняти таке втручання, а також регулювати (дозволяти, обмежувати) втручання у власне тіло та тканини, що були частиною організму.

Доктринально цивільне право на медичну допомогу в Україні ґрунтується на деяких основоположних правах-принципах, що закріплено у міжнародних деклараціях та договорах, Конституції України та Цивільному кодексі України. До таких фундаментальних прав-принципів, якими визначається правовий статус людини як суб'єкта особистих немайнових відносин з надання медичної допомоги, належать: 1) право на особисту недоторканність, повагу до гідності (стат-

ті 3, 29 Конституції України, 201, 270, 297 Цивільного кодексу України); 2) право на індивідуальність, самовизначення, моральні та культурні цінності (ст. 300 Цивільного кодексу України); 3) заборона катувань, поводження, що принижує гідність (ст. 28 Конституції України, ст. 289 Цивільного кодексу України). Що стосується поваги до гідності та особистої недоторканності, то в специфічних умовах медичного втручання йдеться про непорушення тілесної цілісності без згоди фізичної особи. Право на згоду на медичне втручання слід розглядати саме в контексті міжнародного та конституційного права на гідність та особисту недоторканність. Така думка знаходить підтримку серед спеціалістів з медичного права. Зокрема, на думку І. Сенюти: «Однією з найбільш практично забарвлених проблем у сфері медичного права в контексті забезпечення прав пацієнта є реалізація його конституційного права на особисту недоторканність (ст. 29 Основного Закону держави), проектуючи яке на царину охорони здоров'я, отримуємо права на згоду чи відмову від медичного втручання» [8].

Право на індивідуальність за нормою п. 2 ст. 300 Цивільного кодексу України передбачає, що фізична особа має право на збереження своєї національної, культурної, релігійної, мовної самобутності, а також право на вільний вибір форм та способів прояву своєї індивідуальності, якщо вони не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Імперативна вимога про заборону катувань, за міжнародним та українським законодавством, є абсолютною (статті 28, 64 Конституції України, ст. 270 Цивільного кодексу України), отже, такою, що не може бути обмеженою навіть в умовах надзвичайного або воєнного стану. Ця вимога безпосередньо стосується медичної сфери, адже лікування та догляд, що не враховують індивідуальний вибір, можуть вважатися поведженням, що принижує гідність людини, а в окремих випадках прирівнюватися до катувань. Відповідно до духу та логіки цих положень кожен пацієнт має визнаватися автономною особистістю: як власник своєї тілесності та духовності та як автор свого життєвого шляху. Тож пацієнти мають бути тими суб'єктами, хто приймає остаточні рішення, які стосуються них самих.

У цивільних правовідносинах з приводу медичного втручання загальна доктрина прав людини трансформується у низку суб'єктивних цивільних прав, зокрема особистих немайнових прав пацієнта, якими забезпечується участь фізичної особи пацієнта у плануванні та здійсненні медичного втручання. До таких прав належать: право на інформовану добровільну згоду на медичне втручання, на відмову та призупинення медичного втручання та ін. Але це вже — тематика для інших статей.

Висновки

Для повноцінного позитивно-правового регулювання та охорони відносин, що складаються у сфері надання медичної допомоги, є обов'язковим закріплення їх як на рівні доктринальних засад, правових принципів, так й низки суб'єктивних цивільних прав. У даному контексті цілком слушно вітчизняний знавець особистих немайнових прав Р. Стефанчук наполягає на тому, що для створення належного правового впливу на об'єктивно існуюче немайнове благо «необхідно використати відповідний правовий інструментарій, за допомогою якого ми зможемо «юридизувати» дане природне благо. Найбільш ефективним способом вказаної юридизації, на нашу думку, є закріплення у нормах права підстав та порядку відповідного юридичного регулювання та охорони суспільних відносин» [9]. Це стосується й особистих немайнових правовідносин, що виникають у сфері медичної діяльності. Наслідком такої роботи в ідеалі повинно стати конструювання відповідного правового механізму, адекватного природі відповідного немайнового блага (або групи благ) та суб'єктивних цивільних прав.

Зокрема йдеться про нагальну потребу дослідження окремих аспектів визначення та систематизації, а також спеціальних механізмів здійснення особистих немайнових прав пацієнта, актуалізації можливостей та переваг спеціального правового статусу пацієнта та спеціальної медичної дієздатності, перспектив договірного врегулювання особистих немайнових відносин у сфері надання медичної допомоги та багато інших цікавих та актуальних проблем, деякі з яких порушуються у роботах автора.

ПРИМІТКИ

1. Алексеев С. С. Гражданское право в современную эпоху / С. С. Алексеев. — М. : Юрайт, 1999. — С. 17.
2. Харитонов Є. О. Вступ до цивільного права України : навч. посіб. / Є. О. Харитонов. — К. : Істина, 2006. — С. 23—24.
3. Довгерт А. Новий Цивільний кодекс України / А. Довгерт // Вступна стаття до ЦК України. — К. : Істина, 2003. — С. 4.
4. Гражданское право : учеб. для студ. вузов, обучающихся по спец. «Юриспруденция» : в 4 т. / отв. ред. Е. А. Суханов. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2007. — Т. 1. Общая часть. — С. 3.
5. Ромовська З. Українське цивільне право: Загальна частина. Академічний курс : підручник / З. Ромовська. — К. : Атіка, 2005. — С. 71.
6. Борисова В. Тенденции развития гражданского права как отрасли частного права / В. Борисова // Частное право. — 2013. — № 1. — С. 191.
7. Гражданское право : учеб. для студ. вузов, обучающихся по спец. «Юриспруденция» : в 4 т. / отв. ред. Е. А. Суханов. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2007. — Т. 1. Общая часть. — С. 48—49.
8. Сенюта І. Права законного представника пацієнта за законодавством України / І. Сенюта // Український медичний часопис. — 2010. — № 4 (VII—VIII). — С. 108—109.
9. Стефанчук Р. О. До питання забезпечення цивільно-правової охорони приватного життя фізичної особи: досвід України та Німеччини / Р. О. Стефанчук // Університетські наукові записки. — 2005. — № 4. — С. 69.

Миронова Галина. Методологические аспекты частноправового регулирования личных неимущественных отношений в сфере предоставления медицинской помощи.
Предметом статьи являются особенности частноправового регулирования личных неимущественных отношений в сфере предоставления медицинской помощи. Автором рассматриваются проблемные вопросы отнесения личных неимущественных отношений в сфере предоставления медицинской помощи к предмету гражданского права.
Ключевые слова: частноправовое регулирование личных неимущественных отношений, личные неимущественные права в сфере предоставления медицинской помощи.

Myronova Galyna. Private legal regulation of the personal unproperty rights on the provision of medical care.
The subject of the article is the private legal regulation of the personal unproperty rights on the provision of medical care. The author examines the problem of taking of the personal unproperty rights to the object civil law.
The subject of the article is the private legal regulation of the personal unproperty rights on the provision of medical care. The author examines the problem of taking of the personal unproperty rights to the object civil law.
Key words: Private legal regulation of the personal unproperty relations, the personal unproperty rights.